

Srbija

Predlog novog Zakona o zapošljavanju stranaca je ušao u skupštinsku proceduru 16. oktobra a koji treba da zameni postojeću zakonsku regulativu koja uređuje zapošljavanje stranih državljana u Srbiji. Teme ovih poreskih vesti su sledeće:

1. Uvodne odredbe predloženog Zakona o zapošljavanju stranaca	Strana 1
2. Radna dozvola prema predlogu zakona	Strana 2
3. Kazne i završne odredbe predloga zakona	Strana 3

1. Uvodne odredbe predloženog Zakona o zapošljavanju stranaca

Predlog Zakona o zapošljavanju stranaca definiše stranca kao stranog državljanina ili lice koje nema državljanstvo, odnosno kao lice koje nema državljanstvo Republike Srbije. Ovim licima se daju jednaka prava u pogledu rada, zapošljavanja, samozapošljavanja i osiguranja u slučaju nezaposlenosti.

Stranac će se smatrati zaposlenim u Srbiji ako ima zaključen ugovor o radu sa rezidentnim poslodavcem, pravnim ili fizičkim licem, uključujući ogranak i predstavništvo nerezidentnog pravnog lica registrovanog u Srbiji. Takođe, stranac će se smatrati zaposlenim u slučaju kada je angažovan od strane rezidentnog poslodavca po drugim oblicima angažovanja na osnovu kojih su mu garantovana prava u skladu sa lokalnim zakonom koji reguliše zapošljavanje (npr. ugovor o pravima i obavezama direktora).

Izuzetno od navedenog, stranac se neće smatrati zaposlenim u Srbiji u slučaju kada boravi u Srbiji u periodu kraćem od 90 dana počev od šest meseci od dana prvog ulaska u Srbiju, i to u sledećim slučajevima:

- Kada je stranac vlasnik, osnivač, zakonski zastupnik ili član odbora pravnog lica koje je registrovano u Srbiji (osim ukoliko je stranac angažovan po ugovoru o radu u tom pravnom licu);
- Kada stranac boravi u Srbiji radi uspostavljanja poslovnih kontakata, prisustvovanja poslovnim sastancima i obavljanja drugih poslovnih aktivnosti koje se odnose na pripremu za početak poslovanja zavisnog društva stranog poslodavca u Srbiji;
- Kada je stranac upućen na rad u Srbiju od strane nerezidentnog poslodavca da izvodi radove na osnovu ugovora o nabavci robe, nabavci ili zakupu mašina ili opreme i njene isporuke, instaliranja, montaže, opravke ili obučavanja za rad na tim mašinama ili opremi;
- Kada stranac, samostalno ili kao upućeno lice od strane stranog poslodavca, boravi u Srbiji radi obavljanja poslova opremanja i izlaganja opreme i eksponata na trgovinskim i drugim sajmovima; itd.

2. Radna dozvola prema predlogu zakona

Zapošljavanje stranaca se ostvaruje pod uslovom da poseduju odobrenje za privremeni boravak, bez obzira na vremensko trajanje boravka, ili za stalno nastanjenje u skladu sa zakonom, i dozvolu za rad, osim ako zakonom nije drugačije utvrđeno.

Predlog zakona predviđa da postupak izdavanja, obnavljanja, poništavanja i prestanka važenja dozvole za rad sprovodi organizacija nadležna za poslove zapošljavanja – Nacionalna služba za zapošljavanje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Dozvolom za rad smatra se akt na osnovu kojeg stranac može da se zapošljava ili samozapošljava u Srbiji, u skladu sa predlogom zakona. Shodno tome, predlog zakona predviđa dve vrste radnih dozvola, i to:

- **ličnu radnu dozvolu;** i
- **radnu dozvolu.**

Za isti vremenski period boravka stranca u Srbiji može biti izdata samo jedna vrsta dozvole za rad.

2.1. Lična radna dozvola

Lična radna dozvola omogućava samozapošljavanje stranca u Srbiji. Lična radna dozvola se izdaje na zahtev stranca pod uslovom da stranac ima odobrenje za stalno nastanjenje, status izbeglice ili ako pripada posebnoj kategoriji stranaca u Srbiji. Pored toga, lična radna dozvola se izdaje radi spajanja porodice i na zahtev užeg člana porodice stranca.

2.2. Radna dozvola

Stranac sa radnom dozvolom u Srbiji može da obavlja samo poslove za koje je izdata dozvola. Poslodavac koji je zaposlio stranca bez odgovarajućeg odobrenja za boravak i radne dozvole dužan je da mu isplati sva novčana potraživanja uz uplatu pripadajućih poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje. U tom slučaju, postoji pretpostavka da je radni odnos trajao najmanje tri meseca, osim ako se ne dokaže drugačije.

2.2.1. Radna dozvola za zapošljavanje

Radna dozvola za zapošljavanje se izdaje na zahtev rezidentnog poslodavca, u skladu sa stanjem na tržištu rada u Srbiji u trenutku podnošenja zahteva za dozvolu. Dozvola se izdaje strancima koji imaju odobrenje za privremeni boravak i koji ispunjavaju sve uslove iz zahteva poslodavca koji se odnose na odgovarajuće zahteve posla, znanja i veštine, kvalifikacije, prethodno iskustvo, itd. Radna dozvola za zapošljavanje se izdaje za planirani period zaposlenja, ali ne može da se izda na period koji je duži od vremena trajanja privremenog boravka.

2.2.2. Radna dozvola za posebne slučajeve zapošljavanja

Radna dozvola za posebne slučajeve zapošljavanja se izdaje na zahtev rezidentnog poslodavca, i to za:

- **Upućena lica:** U slučaju kada je lice zaposleno kod nerezidentnog poslodavca upućeno od strane tog nerezidentnog poslodavca na rad u srpsko društvo bez zaključivanja lokalnog ugovora o radu. Pod uslovom da su ispunjeni svi relevantni uslovi (npr. postoji pismo o upućenju kao i ugovor između nerezidentnog i rezidentnog poslodavca), radna dozvola se izdaje za period za koji je zaključen ugovor između domaćeg i stranog poslodavca, a koji nije duži od jedne godine (osim ako nije drugačije određeno relevantnim međunarodnim ugovorom).
- **Kretanje u okviru privrednog društva (tzv. *secondment*):** Izdaje se na zahtev ogranka, odnosno zavisnog društva koje je registrovano u Srbiji, u cilju privremenog premeštanja zaposlenih na rad u ogranak (ili u zavisno društvo). Kako bi dobili status ovako upućenih lica, stranci moraju da budu zaposleni u stranom društvu najmanje godinu dana pre upućenja i to na poziciji direktora odnosno

menadžera ili kao specijalisti za pojedine oblasti (ključno osoblje) za potrebe upućenja. Takođe, uređeno je i izdavanje radne dozvole za strane pripravnike. Ova dozvola se izdaje na period dok traje privremeni boravak, ali ne duže od jedne godine.

- **Nezavisni profesionalci i samozaposlena lica:** Izdaje se za fizička lica koja obavljaju poslove u Srbiji i koja imaju zaključen ugovor sa lokalnim poslodavcem. Radna dozvola se izdaje na period koji je potreban za obavljanje posla ali ne duže od godinu dana.

2.2.3. Radna dozvola za samozapošljavanje u Srbiji

Radna dozvola se izdaje na zahtev stranca koji ima odobrenje za privremeni boravak u Srbiji. Ova radna dozvola se izdaje na period dok traje odobrenje za privremeni boravak, a najduže na godinu dana uz mogućnost produženja pod uslovom da stranac dokaže da nastavlja obavljanje istog posla pod uslovima pod kojima je izdata dozvola. U postupku dobijanja dozvole, stranac mora da podrži svoje poslovanje u Srbiji, odnosno da iznese relevantne dokaze da ima pravo da samostalno obavlja svoje poslovne aktivnosti u Srbiji kao na primer da poseduje relevantne kvalifikacije, poslovni prostor, neophodnu opremu, itd. Stranac koji dobije radnu dozvolu za samozapošljavanje u obavezi je da započne obavljanje poslova za koje je radna dozvola izdata u roku od 90 dana od dana dobijanja te dozvole.

Zahtev za produženje svih vrsta radnih dozvola mora se podneti u periodu između 30 i 15 dana pre isteka važeće dozvole.

3. Kazne i završne odredbe predloga zakona

Predlog zakona predviđa određene kazne u slučaju nepoštovanja odredbi ovog zakona za rezidentne poslodavce, za strance i za Nacionalnu službu za zapošljavanje, i to sledeće:

- pravno lice – poslodavac će se kazniti novčanom kaznom od 800.000 do 1.000.000 dinara;
- odgovorno lice u pravnom licu kazniće se novčanom kaznom u iznosu od 20.000 do 150.000 dinara;
- fizičko lice - poslodavac koji ima svojstvo preduzetnika kazniće se novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 500.000 dinara;
- stranac će se kazniti novčanom kaznom za prekršaj u rasponu od 15.000 do 150.000 dinara;
- Nacionalna služba za zapošljavanje kazniće se novčanom kaznom od 500.000 do 1.000.000 dinara;
- odgovorno lice u Nacionalnoj službi za zapošljavanje kazniće se novčanom kaznom u visini od 20.000 do 150.000 dinara.

Stranci koji su zasnovali radni odnos ili rade po osnovu odobrenja za zasnivanje radnog odnosa koja su izdata po propisima koji su bili na snazi pre stupanja na snagu ovog zakona nastavljaju da rade u Srbiji do isteka roka na koje je takvo odobrenje izdato.

Predviđa se donošenje odgovarajućih podzakonskih akata predloga zakona, kako bi se regulisao postupak izdavanja dozvole za rad i utvrđivanja načina dokazivanja pojedinih činjenica, u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu zakona.

Zakon o uslovima za zasnivanje radnog odnosa sa stranim državljanima će prestati da važi danom stupanja na snagu predloženog Zakona o zapošljavanju stranaca. Takođe, Predlog Zakona o zapošljavanju stranaca uvodi uslove za zapošljavanje EU građana koji će se primenjivati od dana stupanja Republike Srbije u EU.

Vaš kontakt u Srbiji:

Bojan Žepinić

Poreski savetnik, Partner

Tel: +381 11 655 88 00; Fax: +381 11 655 88 01

E-Mail: bojan.zepinic@tpa-horwath.rs

TPA Horwath d.o.o.

Makedonska 30 (Eurocentar), III sprat
11000 Beograd, Srbija

www.tpa-horwath.rs

www.tpa-horwath.com

Ove vesti su napravljene od strane društva TPA Horwath Srbija

Srdačan pozdrav

Vaš TPA Horwath Tim

Ukoliko želite redovne informacije, molimo prijavite se na naš [link](#).

NAPOMENA Ažuriranje informacija: oktobar 2014. godine. Sva prava su zadržana. Podaci su u velikoj meri pojednostavljeni i ne mogu biti zamenjeni za individualni savet. Odgovoran za sadržaj: Bojan Žepinić, Partner, Makedonska 30 (Eurocentar), III sprat, 11000 Beograd, Članica Crowe Horwath International (Zürich) – udruženje odvojenih i nezavisnih sertifikovanih računovođa i konsultanata. Telefon: +381 11 655 88 00 ; Fax: +381 11 655 88 01. Web strana: www.tpa-horwath.rs. Koncept i dizajn: TPA Horwath
Copyright © 2014 TPA Horwath d.o.o, Makedonska 30 (Eurocentar), III sprat Beograd
Sva prava su zadržana.